

Tanítók Fekete István Egyesülete 2026/27. tanév	OLVASÁS-SZÖVEGÉRTÉS		
	Feladási határidő: 2026. november 6. (péntek)		Postai cím: Harmatcsepp 8500 Pápa, Pf. 57.
	Forduló: I.	Évfolyam: 3.	Az iskola kódja: H-
	A versenyző neve:		
	Elérhető pontszám: 86	Elért pontszám:	Javította:

Kedves Versenyző! Szeretettel köszöntelek az első fordulóban!

Figyelmesen olvasd el minden feladatot, **tollal** és **önállóan** dolgozz! Sok sikert kívánok!

Mátyás király meg a fiatal bíró

Mikor Mátyás király az országban járt-kelt, elvetődött egy faluba. Amint beért, mindjárt látta, hogy ott valami nincs rendben. Az utcák szemetesek, a kerítések dűledeznek, a templomtorony félredűlt. Kóbor kutyák grasszálnak fel s alá.

Mátyás világeletében szerette a rendet, ment hát nagy haraggal a bíróhoz.

– Ki itt a bíró? – kérdezte egy odavaló embertől.

– Az öreg bíró fiát választottuk meg – dünnyögte az orra alól a megszólított.

– Na, ez meg is látszik! Hogy volt kendteknek annyi esze, hogy fiatal bírót válasszanak?

A király bement a bíróhoz. A fiatal bíró hetyke legény volt, a királlyal is igen foghegyről beszélt. Méregbe gurult Mátyás király. Gondolta, megleckézteti ő ezt a gőgös hólyagot.

– Mire visszajövök, állítson kend elő nekem harminc farkast, negyven okost, hatvan bolondot, mert ha nem, abban a helyben elcsapom a bíróságból! – förmedt rá Mátyás király. A bírónak kikerekedett a szeme ijedtében. Egészen megállt az esze a király kívánságától. Nagy búsán hazaereszkedett. Kérdezte tőle az apja, az öreg bíró:

– Mi bajod van fiam, hogy úgy eleredt az orrod vére?

– Ne is kérdezze édesapám! Itt járt az előbb a király. Azt parancsolta, hogy mire visszajön, állítsak harminc farkast, negyven okost s hatvan bolondot. Ha ezeket elő nem állítom, elcsapat a bíróságból – panaszkodott a fiatal bíró.

Az öreg somolygott a bajusza alatt. Tudta ő, hogy mit kell tenni, de nem mondta meg a fiának. Hadd törje a fejét. Azért az öreg összeszedett harminc harmincéves férfit, negyven negyvenévest, s hatvan hatvanévest. Akkor azt mondta a fiának.

– Majd én megfelelek a királynak, ne búsulj!

Visszajött a király. Az emberek, akiket az öreg odarendelt, már mind ott várahoztak a községházán.

– Na, bíró úr! Teljesítette-e kend, amit parancsoltam? – kérdezte Mátyás.

A fiatal bíró csak tátogott. Az öreg bíró meg előállt, s megfelelt a királynak:

– Itt van harminc farkas! – mutatott a harmincévesekre. – Olyan erősek, mint a farkasok. Itt van negyven okos! – mutatott a negyvenévesekre. – Itt meg a hatvan bolond, a hatvan vénember.

A király azt mondta:

– Most kendtek is láthatják, hogy mennyivel több esze van az öregnek, mint a fiatalnak. A fiatal bírót kidobta a bíróságból, az öreget meg felemelte.

1. Válaszolj a kérdésekre egy-egy rövid mondattal! 10/

Hol játszódik a történet? _____

Miért lett mérges a király? _____

Miért ijedt meg a fiatal bíró? _____

Miért nem segített az apa a fiának? _____

Ki válaszolt meg a királynak? _____

2. Kire jellemző? Színezd a tulajdonságokat a táblázatban! Kékkel, ami Mátyás királyra vonatkozik; zölddel a fiatal bíróra jellemzőt; barnával, ami az öreg bíróra illik! 12/

igazságos	öreg	fiatal	rátarti	furfangos	gőgös
rátermett	ijedős	rendszerető	bölcs	feldúlt	hetyke

3. Hogyan mondanád másképpen? Húzd alá a legmegfelelőbb szót, kifejezést! 4/

grasszálnak → szaladgálnak, sétálnak, másznak

foghegyről → halkan, bátortalanul, ímmel-ámmal

elcsapat → megbánt, meneszt, kiment

tátogott → hebegett-habogott, bosszankodott, kiabált

4. Tedd a szöveg alapján időrendi sorrendbe a mondatokat! 10/

	Förmedt rá Mátyás király.
	Ment hát nagy haraggal a bíróhoz.
	Mátyás király az országban járt-kelt.
	A fiatal bíró csak tátogott.
	A fiatal bíró hetyke legény volt.
	A fiatal bírót kidobta a bíróságból.
	Hadd törje a fejét.
	Nagy búsán hazaereszkedett
	Visszajött a király.
	Az öreg somolygott a bajusza alatt.

5. Ki mondta? Írd a megfelelő szereplő nevét a vonalra! 5/

Itt van negyven okos! _____

Na, ez meg is látszik! _____

Az öreg bíró fiát választottuk meg. _____

Majd én megfelelek a királynak! _____

Itt járt előbb a király. _____

Az Ősz

Az őszi a nyár után következő évszak. Három hónapból áll, ez a szeptember, október és a november. Ősszel az időjárás hűvösebbre fordul. a nap már nem tűz olyan erősen. Egyre többet esik az eső, gyakran fúj a szél. A nappalok rövidülnek, az éjszakák hosszabbodnak.

A fű elsárgul, elszárad. A fák gyönyörű színekben pompáznak, majd lehullajtják levelüket. Az örökzöldek ilyenkor is zöldek maradnak. A puha avarban egyes állatok rejtekhelyet keresnek. A többiek is bevackolják magukat a földbe, hasadékokba, kövek vagy farakások alá.

A golyák, fecskék, darvak, búbos bankák, bölömbikák, vadludak délre, a meleg Afrikába indulnak. Majd csak tavasszal érkeznek vissza hozzánk.

Az emberek szőlőt, almát, körtét, szilvát szüretelnek. Leverik a diót, leszedik a gesztenyét, mogyorót. A szántóföldeken felszedik a burgonyát, a cukorrépát és letörik a kukoricát.

Őszi kiránduláson a gyerekek szép, színes faleveleket, terméseket gyűjtenek az erdőben. Ezekből érdekes, ötletes ajándékokat, képeket, bábokat készítenek.

1. Nevezd meg az őszi hónapokat!_____ 3/
2. Húzd alá kék színessel a szövegben a költöző madarak neveit! 6/
3. Az ősszel kapcsolatos állítások közül melyik igaz, melyik hamis? 10/
Színezd be a megfelelő válaszhoz tartozó karikát!

	Igaz	Hamis
Ősszel az időjárás hűvösebbre fordul.	☐	☐
Az őszi a tavasz után következő évszak.	☐	☐
Ébrednek a természet.	☐	☐
Az emberek betakarítják az őszi termést.	☐	☐
Ilyenkor szüretelik a meggyet és a cseresznyét.	☐	☐
Minden fa lehullajtja leveleit.	☐	☐
A nappalok rövidülnek.	☐	☐
A költöző madarak visszatérnek.	☐	☐
Ősszel a gyerekek színes faleveleket gyűjtenek.	☐	☐
Gyakran fúj a szél.	☐	☐

4. Írd le, hova indulnak a költöző madarak! 2/

5. Húzd alá az emberek őszi munkáival kapcsolatos mondatokat! Vonalzót használj! 4/
6. Egészítsd ki a mondatokat egy-egy szóval! 3/

A _____ ilyenkor is zöldek maradnak.

Egyes állatok az avarban _____ keresnek.

A költöző madarak csak _____ térnek vissza hozzánk.

7. Karikázd be a helyes válasz betűjelét! 2/

Mit készítenek a gyerekek az őszi termésekből?

- a). képeket, gépeket, állatokat b). képeket, ajándékokat, bábokat

Hova vackolják be magukat az állatok?

- a). hasadékokba, farakások alá, földbe b). fűbe, kövek alá, hasadékokba

8. Rajzolj egy szép színes őszi képet a szöveg alapján! Mind az öt bekezdésből legyen benne valami! 10/

9. Néhány mondattal írd le, mit jelentenek Petőfi Sándor szavai! 5/

„Levetette szép ruháit,
Csendesen levetkezett;
Majd felöltözik, ha virrad
Reggele, a kikelet.”
